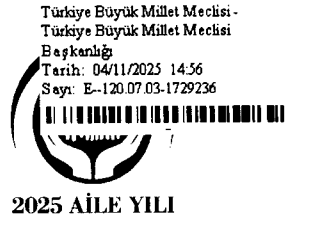

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-21720825

Konu : Soru Önergesi (7/30641)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/30641
GK 11

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın Hasan ÖZTÜRK'e ait 7/30641 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/30641) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 418B8947-0B88-4386-AE08-EA91558DB6C3

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Şevket KALANLAR

Mühendis

Telefon No: (312) 287 33 60

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN HASAN ÖZTÜRK'E AİT 7/30641 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizden 186 ülkeye 2.218 çeşit ürün ihraç edilmektedir. İhraç edilen ürün miktarlarına göre geri dönen ürün miktarları çok düşük seviyelerde olup bu oran %0,2 gibi diğer ülkelere de kabul edilebilir derecede düşük bir orandır.

Ülkemizden ihraç edilen ürünler çeşitli sebeplerle geri dönebilmektedir. Bu ürünler;

- Alıcı-satıcı arasındaki ticari anlaşmazlık (fiyat, teslim süresi, kalite (1. sınıf/2. sınıf) vb.)
- Ürünlerin uygunsuz veya uzun süreli nakliye koşullarında kalitesinin bozulması ve
- Alıcı ülkenin yetkili otoritesi tarafından yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen belge eksiklikleri (sertifika eksikliği, etiket uyumsuzluğu, ticari belgelerde eksiklik), mevzuat olumsuzlukları (gıda/yem/hayvan sağlığı/bitki sağlığı)

gibi nedenlerle iade edilebilmektedir.

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği ve yem mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenilirliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucunda, mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkemize girişine izin verilmemektedir. Ayrıca, yeni uygulama ile ihracatta geri dönen ürünlere yönelik ek tedbirler getirilmiştir.

Avrupa Birliği (AB) üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve Komisyon tarafından yapılan nihai değerlendirme sonucu Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) üzerinden ilan edilmektedir.

RASFF üzerinden ilan edilen bildirimler kısıtlama olmaksızın erişime açıktır. Ülkemiz menşeli ürünler hakkında da zaman zaman RASFF üzerinden bildirim alınabilmektedir. Her bir RASFF bildirimi için ayrı ayrı izlenebilirlik denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bildirime konu ürünün birincil üreticisi tespit edilmekte ve ilgili birimlerimiz tarafından üreticiye yönelik gerekli eğitimler verilmektedir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve alınan önlemler AB Komisyonuna düzenli olarak iletilmektedir. Bildirim alan ihracatçı ve bildirim konu ürüne yönelik resmi kontroller de artırılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar sonucunda ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili RASFF bildirim sayısında son 3 yılda yüzde 60 düşüş sağlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından taze meyve ve sebzede tarladan sofraya güvenilir gıdayı temin etmek amacıyla hasat öncesi ve sonrasında, piyasaya arz edilmiş ürünlerde pestisit kalıntı kontrolüne ilişkin olarak yıllık gıda numune alma planı, bitkisel ürünler denetim programı her yıl revize edilerek uygulanmaktadır.

Resmi kontroller “İşletmelerin Riske Dayalı Denetim Sıklığının Belirlemesi Prosedürü” çerçevesinde belirlenmekte olup herhangi bir risk durumunda bu sıklık artmaktadır. Bu doğrultuda, sektör bazında denetim sıklığı 1 ay ile 1 yıl arasında değişmekte olup her işletme yılda en az bir kez denetlenmektedir.

Bakanlığımızca yürütülen denetimler sonucunda; Türk Gıda Kodeksi Pestisitlerin Maksimum Kalıntı Limitleri Yönetmeliği’nde belirtilen maksimum kalıntı limitlerinin üzerinde pestisit

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kalıntısı bulunması veya tavsiye dışı kullanımın tespit edilmesi halinde, 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” kapsamında yasal işlem uygulanmaktadır.

Bu doğrultuda; bitkisel ürünü üreten birincil üreticilere Kanun’un 39’uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca “Bitki koruma ürünlerini etiket bilgilerine uygun şekilde kullanmayanlara 2025 yılı için 21.006 Türk Lirası idari para cezası uygulanır.” hükmü gereğince işlem yapılmaktadır.

Paketleyen ve piyasaya arz eden işletmeciler için ise Kanun’un 21’inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “Gıda kodeksine aykırı gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzeme üretilmez, işleme tabi tutulamaz ve piyasaya arz edilemez” ve 40’ıncı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde “21’inci maddenin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 210.622 Türk lirası (2025) idari para cezası verilir. Ürünlerin, insan sağlığı için risk oluşturma durumunda ürünler masrafları sorumlusuna ait olmak üzere piyasadan toplatılır ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir. Aykırılık sadece etiket bilgilerinden kaynaklanıyor ise idari para cezası 105.274 Türk Lirası (2025) olarak uygulanır.” hükümleri gereği yasal işlem uygulanmaktadır.

Bakanlığımız 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu çerçevesinde yaptığı denetimlerin sonuçlarını anılan Kanunun 31’inci maddesinin 6’ncı fıkrası çerçevesinde kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bitkisel üretimde kimyasal mücadeleye alternatif yöntemlerin yaygınlaştırılması, pestisitlerin mevzuat doğrultusunda kullanılması ve etkin denetimi ile kalıntının önlenmesi amacıyla Kalıntı Eylem Planı (2022-2027) uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımızca uluslararası standartlar doğrultusunda pestisit kullanımına alternatif yöntemlerin kullanılması, çevre dostu mücadele yöntemlerinin yaygınlaştırılması amacıyla Entegre Zararlı Yönetimi (IPM), Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY) projeleri teşvik ve tavsiye edilmekte olup, bu yönde eğitim, proje ve kontrol faaliyetleri yürütülmektedir. Pestisit kullanımına alternatif yöntemlerden biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemlerini kullanan üreticilere destekleme ödemesi yapılmaktadır.